

LUYỆN TẬP VỀ HIỆN TƯỢNG TÁCH TỪ

I – BÀI TẬP

1. Đọc câu sau và thực hiện nhiệm vụ nêu ở dưới.

*Đất dàu đất lạ đất lòng
Đi làm lại có thổ công ngồi bờ.*

(Ca dao)

- a) Chỉ ra hiện tượng tách từ trong câu ca dao trên.
 b) Viết khuôn hình cấu tạo của hiện tượng tách từ đó.
 c) Tìm một số câu ca dao có hiện tượng tách từ tương tự như trong câu trên.
 2. Đọc các câu sau và thực hiện nhiệm vụ nêu ở dưới.

– *Chớ nghe lời phỉnh tiếng phờ
 Thò tay vào lờ mắc kẹt cái hom.*

(Ca dao)

– *Chông em nó chẳng ra gì
 Tổ tôm xóc đĩa nó thì phá hoang.
 Nói ra xấu thiếp hổ chàng
 Nó giận nó phá tan hoang cửa nhà.*

(Ca dao)

- a) Chỉ ra hiện tượng tách từ trong những câu ca dao trên.
 b) Viết khuôn hình cấu tạo của hiện tượng tách từ này.
 c) Tìm những câu ca dao có hiện tượng tách từ tương tự như trong các câu trên.

3. Câu hỏi 2, sách giáo khoa, trang 42.

4. Tìm những thành ngữ bốn tiếng có cấu tạo tương tự như hiện tượng tách từ ở Bài tập 1 (ví dụ : *đầu sóng ngọn gió*). Đặt câu với những thành ngữ ấy.

II – GỢI Ý GIẢI BÀI TẬP

1. a) Hiện tượng tách từ : *đát lạ đát lòng*.

b) Hai tiếng của từ được tách có kí hiệu là AB, từ (tiếng) dùng để đan xen có kí hiệu là X. Ta có khuôn hình :

X A X B

c) Chẳng hạn :

– *Làm người **phải dẫn phải do**
 Phải cân nặng nhẹ phải dò nông sâu.*

(Ca dao)

– *Ai chông ai vợ mặc ai
 Bao giờ **ra bản ra bài** mới hay.*

(Ca dao)

2. a) Hiện tượng tách từ : *lời phỉnh tiếng phờ, xấu thiếp hổ chàng.*

b) Hai tiếng của từ được tách có kí hiệu là AB, hai từ (tiếng) dùng để đan xen có kí hiệu là X và Y. Ta có khuôn hình :

X A Y B (lời phỉnh tiếng phờ)

A X B Y (xấu thiếp hổ chàng)

c) Chẳng hạn :

– *Người ta đi đôi về đôi*

Thân anh đi lẻ về loi một mình.

(Ca dao)

– *Trọng người, người lại trọng thân*

Khinh đi rẻ lại như lân trôn quang.

(Ca dao)

3. Chẳng hạn : *nắng dãi mưa dâu, ra ngán vào ngơ, đi lẻ về loi, gìn vàng giữ ngọc, con ông cháu cha, cha truyền con nối, hồn lạc phách xiêu, ăn sung mặc sướng, nắng sớm mưa chiều,...*

Học sinh tự làm phần đặt câu với các cụm từ trên.

4. Chẳng hạn : *cao chạy xa bay, mồm năm miệng mười, đầu trộm đuôi cướp, vào sinh ra tử, lên thác xuống ghềnh, ăn trắng mặc trơn, lời ong tiếng ve,...*

Học sinh tự làm phần đặt câu với các thành ngữ trên.